

■ Беларусікі

МАМЧЫНЫ ПАМОЧНІКІ

Людміла Пашкевіч даслала на конкурс ажно пяць здымкаў сваіх сыночкаў. Былі на іх і з бульбачкай у форме сэрцайкі, і трохлітровыя слоікі з салёнымі агуркамі, і самаробныя кошыкі і капялюш. Але найбольш уразіў вась гэты — са снапамі. Прыемна, што дагэтуль у аграгарадку Завозер'е Полацкага раёна можна пабачыць такую прыгажосць!

«Я — мама Люда, маю трох сыноў. Малодшаму Мацвею (на фота) — 8 гадоў, вучыцца ў 2-м класе. Займаецца ў музычнай школе, іграе на балалайцы. Любіць гуляць у футбол. Сярэднмя Сцяпану — 10 гадоў. Ён таксама наведвае музычную школу, іграе на баяне. Я працую ў бібліятэцы. У Завозерскім доме культуры праводзім разнастайныя мерапрыемствы. Ставім

музычныя спектаклі. Мае хлопцы ахвотна прымаюць удзел у пастаноўках. Старэйшы сын Захар (яму 15 гадоў) вучыцца ў Лепельскім каледжы і таксама ўдзельнічае ў мастацкай самадзейнасці. Фотаздымкі, што дасылаю, зроблены на ўласным падворку. Усе сыны, як адзін, змалку прывучаны да працы, дапамагаюць па гаспадарцы».

Шаноўныя мамы і таты, бабулі і дзядулі! Шчыра запрашаем вас прыняць удзел у конкурсе «Беларусікі». Дасылайце здымачкі вашых дзетак, унукаў, а можа, нават і праўнукаў (з невялікім аповедам) на адрас «Звязды». Але адна ўмова — каб, зірнуўшы на фота, адразу ж можна было зразумець, што гэта беларусік. Арыгінальнасць і творчы падыход вітаюцца! Аднаго з герояў, якога мы убачым на здымках, чакае прыз!

■ Прэм'ера рубрыкі «Чытанка для дзетак-беларусаў»

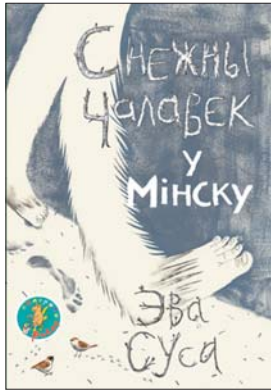
Больш як стагоддзе таму, у 1906 годзе, беларуская пісьменніца, настаўніца Цётка падрыхтавала знакавае для нашай літаратуры выданне — «Першае чытанне для дзетак беларусаў». Тая кніга, што змяшчала забаўляльныя, павучальныя і развіваючыя тэксты для дзяцей, напісаныя на аснове нашага фальклору, стала адным з першых падручнікаў, па якіх малыя маглі навучыцца чытаць па-беларуску. «Першае чытанне» ў свой час было сапраўдным бестселерам, таму ўжо праз тры гады Якуб Колас, таксама настаўнік па адукацыі, прапанаваў складзенае ім «Другое чытанне для дзетак беларусаў».

Сёння часта кажуць, што кніга для дзяцей у нашай краіне перажывае час росквіту: тут выходзяць арыгінальныя беларускія выданні, перакладаюцца творы замежных аўтараў, развіваецца мастацтва афармлення. Таму бацькам, настаўнікам падчас бывае няпроста адсачыць усе навінкі і выбраць сапраўды самыя цікавыя і карысныя з іх. Наша новая рубрыка «Чытанка для дзетак-беларусаў» дапаможа ў гэтым. Тут мы будзем знаёміць з найскравейшымі дзіцячымі выданнямі на роднай мове, што пабачылі свет на працягу апошняга часу.

Сябры: уяўныя і сапраўдныя

Эва Суса. Снежны чалавек у Мінску. Мастак Кацярына Дубовік, пераклад са шведскай Дзмітрыя Плакса. — Мінск: Кнігазбор, 2016. — 36 с.

У літаратуры для дарослых выдатна спрацоўвае правіла: чытач больш увагі ўдзяляе кнігам, падзеі якіх адбываюцца ў знаёмых яму мясцінах. Так, жыхар Гродна, напэўна, зверне ўвагу на твор, дзе героямі з'яўляюцца менавіта гродзенцы ці хоць бы госці яго роднага горада. Гэтая ж заканамернасць нават лепш стасуецца з творами для дзяцей: маленькі чытач з радасцю, нават з азартам згуляе ў гульні «на пазнаванне» ў тэксце і на ілюстрацыях вуліц, плошчаў, краявідаў роднага горада. Таму кнізе шведскай пісьменніцы Эвы Суса, што расказвае гісторыю Снежнага чалавека, які выпадкова трапіў у Мінск, было наканавана шырокае прызнанне. Больш таго, на напісанне гэтай гісторыі аўтарку натхніла падарожжа ў нашу краіну, а ілюстрацыі для выдання зрабіла беларуская мастачка. Шведска-беларускі тандэм (і ў камандзе герояў, і ў калектыве аўтараў) спрацаваў выдатна, і Снежнага чалавека, яго сяброў — школьнікаў Алеся і Барыса — цёпла прынялі ў беларускай сталіцы. Думаецца, спадабаецца кніга і вашым дзеткамі.

Надзя Бука. Бася і Піглас. Малюнкі аўтара. — Мінск: Звязда, 2016. — 32 с.

Якая можа быць карысць з уяўных сяброў у рэальным жыцці? Хутэй больш клопату, чым станоўчага. Ну падумаўце: з імі трэба размаўляць, бавіць разам час, гуляць у прыдуманых гульні. Але ж на тое яны і ўяўныя сябры, што бачыць іх толькі адно дзіця. Бацькам, яго аднакласнікам і рэальным сябрам з такіх «стасункаў» — аніякіх «бонусаў». Але ж уяўны таварыш Басі, гераіні кнігі пісьменніцы і мастачкі Надзі Букі, прыносіць карысць не толькі дзяўчыцы. Ён здольны натхняць, дапамагаць знаходзіць дарогу, а таксама ненавязліва вучыць ветлівасці і добрым паводзінам. А яшчэ Піглас — сам па сабе істота незвычайная. Ён мае выгляд вока з крыламі, размаўляе бурбалкамі і харчуецца... драўлянымі прышчэпкамі. У канцы гісторыі ў Пігласа нараджаюцца дзеткі, таму цалкам магчыма, што новы ўяўны сябар-натхняльнік пасля прачытання казкі завітае і ў ваш дом.

Мікалай Плавінскі. Прыгоды Васількі з Брачыслаўля. Малюнкі Кацярыны Фурс. — Мінск: Беларусь, 2016. — 68 с. Зацікавіць дзяцей гісторыяй роднага краю — справа не з самых лёгкіх. Пісьменніку трэба быць вельмі добрым апа-вядальнікам і пажадана знаёміць у творы з героямі, блізкімі

сучасным дзецям па характары і ўзросце. Але калі ў адной кнізе мы бачым выдатнае майстэрства аўтара расказаць пра мінуўшчыну, а яе героем становіцца сімпатыйны хлопчык з Сярэднявечча, то гэта, як кажуць, забівае адразу двух зайцаў. Аўтар твора, пра які ідзе гаворка, кандыдат гістарычных навук, вядомы археолаг Мікалай Плавінскі тут паўстае перад чытачом у не зусім звыклым амплуа дзіцячага пісьменніка (і ў гэтай ролі ён пачуваецца выдатна). Вось чаму «Прыгоды Васількі з Брачыслаўля» захопліваюць увагу літаральна з першай старонкі. А можа — справа якраз у прывабнасці героя? Васілька жыве ў Брачыслаўлі, адным з гарадоў слаўтага Полацкага княства, у пачатку XI стагоддзя. Як і ўсе хлопчыкі яго ўзросту, любіць вандраваць па наваколлі, майструе дудачкі, а таксама марыць, як і тата, стаць дружыннікам князя. Аўтар паспрабаваў уявіць (вядома, на аснове гістарычных ведаў), як на нашых землях у Сярэднявеччы адбывалася навучанне вайскавай справе, як дзеці бавілі час у сям'і і з сябрамі. Таму, безумоўна, Васілька стане выдатным сябрам сучасным хлопчыкам і дзяўчаткам.

Марына ВЕСЯЛУХА. vesialuha@zviadzda.by

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

РАМАНТЫЧНАЯ ВЯЧЭРА

Салата «Стрэлы Амура»

Спатрэбіцца: 0,5 качана пекінскай капусты, 300 г ачышчаных маленькіх крэветак, 12—15 крабавых палачак, 1 бляшанка кансерваванага ананасаў, вялікі спелы гранат, маянэз, соль.

Нашаткаваць капусту, дробна парэзаць крабавыя палачкі і ананасы. Змяшаць крэветкі, палачкі, капусту, ананасы і гранат. Заправіць маянэзам!

Фаршыраваныя курыныя кумпячкі

Спатрэбіцца: курыныя кумпячкі — 2 шт., сушаныя грыбы — 20 г, цыбуля — 1 шт. (невялікая), чарнасліў — 4 шт., батон — 2 лустачкі, соль, перац.

Сушаныя грыбы прамываем і заліваем кіпнем. Даём ім пастаяць 15 хвілін, а затым варым на сярэднім агні хвілін 10. Курыныя кумпячкі прамываем і акуратна падразаем на іх скурку, здымаючы яе, як «панчоу». Зразам з кумпячкай мяса і пракручваем яго праз мясарубку з варанымі грыбамі, чарнаслівам, цыбуляй і лустачкамі батона, размякчанымі ў малаце. Атрыманы фарш солім, перчым і старанна змешваем. Начыняем курыную скурку фаршам і «зашываем» кумпячкі пры дапамозе зубачыстак. Выкладваем кумпячкі ў разагрэтую да 200 °C духоўку. Праз 15 хвілін зніжаем тэмпературу да 170 °C і запыкаем яшчэ паўгадзіны. Гатовыя фаршыраваныя курыныя кумпячкі выкладваем на ўпрыгожанае зелянінай блюда і падаём на святочны стол.

Яблычны крамбл

Спатрэбіцца: 2 буйныя крамяныя яблыкі, 4 ст. л. цукру (пажадана карычневага), 2,5 ст. л. масла, 1 ч. л. молатай карыцы, 2 ст. л. аўсяных камякоў (не хуткага прыгатавання), 1 ч. л. пшанічнай мукі, 0,25 ч. л. солі, ванільнае марозіва.

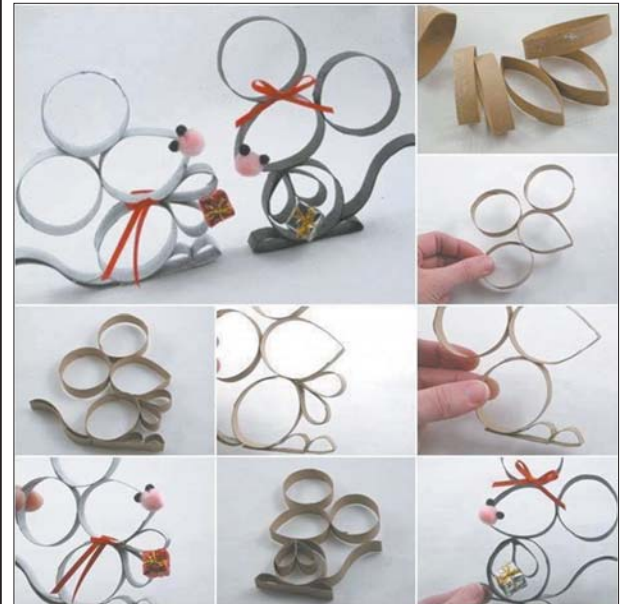

бляху харчовай фольгай і выпякайце ў разагрэтай духоўцы 10 хвілін. Затым выдаліце фольгу і выпякайце яшчэ 5 хвілін.

У іншай місцы змяшайце цукар, які застаўся, масла, карыцу, аўсяныя крупы, муку, соль. Прыадкрыўце раней зробленыя «кішэнькі» ў яблыках і размяркуйце атрыманую масу. Выпякайце яшчэ 10 хвілін да з'яўлення ашаламляльнага водару. Падавайце з марозівам.

МАЙСТАР-КЛАС

Падарункі для каханых

КАВА З «РАЗЫНАЧКАЙ»

Перад тым як зварыць каву, дадайце дробку солі і столькі ж карыцы. Напой набудзе асаблівы смак і водар! Таксама можна дадаць сушаную молату лымона або апельсіна.